

Srednjeročni plan razvoja našega podjetja

Z letošnjim letom se v Jugoslaviji končuje srednjeročno plansko obdobje 1971—1975. Zato se je že v začetku lanskega leta začela široka družbena akcija, namen katere je bil vspodbuditi vse nosilce samoupravnega planiranja, da pravočasno pristopijo k pripravi srednjeročnih planov za obdobje 1976—80.

To družbeno akcijo za pripravo srednjeročnih planov za obdobje 1976—80 so pospešila tudi nekatera zakonska določila, npr.:

— Zakon o pripravah za sprejetje družbenega načrta Jugoslavije za dobo od leta 1976—80.

— Družbeni dogovor o pripravljanju družbenega plana Jugoslavije za dobo 1976—80.

— Odlok o minimumu skupnih kazalcev, ki so ga nosilci načrtovanja dolžni zagotoviti za izdelavo družbenega plana Jugoslavije za dobo od 1976—80.

Navedena zakonska določila opredeljujejo nov pristop k pripravi srednjeročnega plana. Gre za sistem samoupravnega, paralelnega in srečujočega planiranja. V primerjavi s sistemi planira-

nja v prejšnjih obdobjih prinaša sistem paralelnega in srečujočega planiranja predvsem naslednje novosti:

— **Paralelno planiranje** pomeni, da se planira hkrati na vseh nivojih. To pomeni, da smo pri planiranju opustili prejšnji pristop, po katerem se je sprejel najprej plan federacije in pozneje plani ostalih družbeno-političnih skupnosti, ki so izhajali iz plana federacije.

— **Srečujoče planiranje** pa pomeni, da se morajo posamezni nosilci samoupravnega planiranja v procesu planiranja povezovati s svojimi poslovnimi partnerji in svoje plane z njimi usklajevati. Prav tako morajo vsi nosilci samoupravnega planiranja usklajevati svoje plane s poslovnimi bankami in s plani

družbeno-političnih skupnosti.

Lahko ugotovimo, ad je potrebno pri izdelavi srednjeročnega družbenega plana za obdobje 1976—80 do skrajnosti povezati vse nosilce planiranja od TOZD do federacije. Vprašanja, ki se pri planiranju pokažejo, pa je treba reševati z medsebojnim dogovarjanjem in samoupravnim sporazumevanjem.

V Sloveniji je glavni pobudnik planiranja v organizacijah združenega dela Zavod SR Slovenije za planiranje skupaj z Gospodarsko zbornico Slovenije. Priprave družbenih planov za obdobje 1976—80 naj bi potekale v naslednjih fazah:

1. Analiza realizacije tekočega srednjeročnega plana
2. Analiza razvojnih možnosti za obdobje 1976—80
3. Določanje razvojnih konceptov
4. Uspostavljanje povezanosti v planiranju s poslovnimi partnerji zunaj organizacije združenega dela
5. Ugotavljanje nivoja, na katerem bo potekalo usklajevanje razvojnih programov za posamezne proizvodno-menjalne komplekse
6. Dogovarjanje o razvojnih konceptih in usklajevanje razvojnih planov s poslovnimi bankami

7. Določanje razvojnih konceptov za grupacije, dejavnosti in celotno gospodarstvo

8. Usklajevanje razvojnih konceptov gospodarskih dejavnosti pripravile družbeno-politične skupnosti

9. Izdelava osnutka za družbeni plan gospodarskega razvoja

10. Sprejem družbenega plana gospodarskega razvoja

Srednjeročni plani za obdobje 1976—80 naj bi bili v organizacijah združenega dela sprejeti do konca oktobra 1975. Do konca novembra 1975 bi bili sprejeti družbeni plani občin, do konca decembra 1975 naj bi bil sprejet družbeni plan Jugoslavije in januarja 1976 naj bi bil sprejet družbeni plan SR Slovenije.

PRIPRAVE SREDNJEROČNEGA PLANA V NAŠEM PODJETJU

Novi zakon o planiranju, ki je v pripravi, bo določal, da mora vsaka organizacija združenega dela izdelati srednjeročni plan razvoja. Tudi v našem podjetju smo že pristopili k izdelavi srednjeročnega plana.

V oktobru in novembru 1974 je Skupščina občine Skofja Loka in Gospodarska zbornica Slovenije organizirala informativne sestanke, na

katerih smo se seznanili z nekaterimi smernicami za izdelavo srednjeročnih planov. Takoj zatem smo formirali v podjetju komisijo za pripravo srednjeročnega plana in izdelali akcijski program. Do sedaj so že zbrani nekateri osnovni podatki, ki so potrebni za planiranje, in razčistili smo ključna vprašanja, ki so pomembna za nadaljnji razvoj podjetja.

Navedel bom samo nekatere smernice razvoja, do katerih smo prišli pri pripravi srednjeročnega plana.

A) TOZD Proizvodnja

V obdobju 1976—80 bomo v proizvodnji razvijali predvsem oddelek plastike. Proizvodnja obutve se bo do leta 1980 povečala po količini v primerjavi z letom 1975 samo za 9%. Proizvodnja oddelka plastike se bo povečala do leta 1980 v primerjavi z letom 1975 po količini približno za 5 krat, po vrednosti pa za 7 krat.

Število zaposlenih v TOZD Proizvodnja se bo povečalo do leta 1980 v primerjavi z letom 1975 približno za 19%. Planirano proizvodnjo obutve bomo dosegli z istim številom zaposlenih kot sedaj, povečalo pa se bo število za-

(Nadaljevanje na 2. str.)

Prva milijarda v naši prodajni mreži

Leta 1953 je Alpina začela ustanavljati svojo prodajno mrežo. Prva prodajalna je bila odprta v Sarajevu. Od takrat pa do danes je preteklo že precej časa in tudi prodajna mreža se je razširila na 60 prodajaln.

Prodajalna v Sarajevu je bila vedno solidna po prometu in vedno med prvimi. Njen kolektiv pa skromen, vedno samo z eno željo, čim bolj ustreči potrošniku in s tem ustvariti čim več prometa. Kljub veliki prizadevnosti celotnega kolektiva ta prodajalna ni mogla v prejšnjih letih doseči najboljših rezultatov, ker ni imela dovolj skladiščnih prostorov. V letu 1974 smo dokupili skladiščne prostore in s tem omogočili večjo predsezonsko zalogo. Glede na boljše pogoje je kolektiv prodajalne sprejel precej večji plan za leto 1974 kot je bila predvidena normalna rast. Tudi postavljeni plan je bil presežen za 26% in tako je kolektiv prodajalne v Sarajevu dosegel 1,014.000.000 S din.

Kolektiv prodajalne v Sarajevu sestavljajo:

1. Radosavljević Vojo — poslovodja
2. Lekić Mahmud, prodajalec
3. Jakupović Božana, prodajalka
4. Divović Merdjana, prodajalka
5. Goro-Kantardžić Memnuna, prodajalka
6. Gotovuša Uzeir, prodajalec
7. Pešut Boro, prodajalec
8. Bojičić Hamza, prodajalec
9. Džeko Ksenija, čistilka
10. Šehić Nijaz, vajenec

Posnetek je s kandidacijskega zbora delovnih ljudi v lahki šivalnici — delavke in delavci so ostali kar na delovnih mestih

Zlati zmagovalec Beograda

V Beogradu že nekaj let obstaja revija »Potrošački informator«, katera zasleduje gibanje potrošnje in priporoča potrošnikom kje lahko kupijo

Naše podjetje je dobilo tri nagrade:

1. za moške škornje art. 5010/1
2. za otroške škornje art. 5805/1

najbolj kvalitetno in po primerni ceni.

3. za otroške nizke art. 5803/2

Na osnovi tega je Centar za potrošače Zavoda za ekonomiku domačinstva SRS i Privredna komora Beograda v decembru 1974 organizirala ocenjevanje najbolj potrošnih artiklov:

Med proizvajalci obutve smo zasedli vidno mesto. Za nagrajene artikole imamo pravico uporabljati markico o doseženi kvaliteti »Zlatni pobednik Beograda«.

Ivan Capuder

Težave v španski obutveni industriji

Španska obutvena industrija je po večletni ekspanziji prešla v fazo konjunkturne oslabilave. Ukrep ameriške vlade, da za uvoz španske obutve uvede 3% carino, bo težave še povečal. V letu 1973 se je proizvodnja pri moških in deških čevljih povečala le za 7,7%, pri ženskih čevljih pa za 2,3%, medtem ko je proizvodnja otroških čevljev

nazadovala za 38,4%. Tudi izvoz se je znižal za 6% na 16.569 milij. pts., kar je precejšnje količinsko nazadovanje, če upoštevamo zvišanje cen. Le na zahodnoevropskem tržišču se prodaja odvija relativno ugodno. ZRN je uvozila lani 6,20 milij. parov čevljev (1972: 3,80 milij.), Francija 4,60 (2,60) milij. in Velika Britanija 2,50 (1,80) milij. parov. (TS)

Vir: Nachrichten für Aussehenhandel 190, 2. 10. 1974

Srednjeročni plan

(Nadaljevanje s 1. str.)

poslenih v oddelku plastike in v orodjarni.

V obdobju 1976—80 bomo investirali predvsem v proizvodnjo izdelkov plastike. V proizvodnji obutve se bomo v tem obdobju še bolj specializirali (vse večaj orientacija na proizvodnjo ženske obutve).

B) TOZD Prodaja

a) Grosistična prodaja: Grosistično prodajo bomo do leta 1980 v primerjavi z letom 1975 povečali po količini za 65%. Seveda bo treba za dosego tega rezultata posvetiti grosistični prodaji precej večjo pozornost in to obliko prodaje še v večji meri razširiti na lahko obutev.

b) Izvoz: Izvoz obutve bomo do leta 1980 povečali v primerjavi z letom 1975 po količini za 8%. Glavna postavka izvoza na zapad bo še vedno smučarska obutev, lahko obutev pa bomo še vedno izvažali predvsem na vzhod.

c) Maloprodajna mreža: Za maloprodajno mrežo planiramo do leta 1980 povečanje prodaje v primerjavi z letom 1975, po količini približno za 50% in po vrednosti za 70%. Da bi tako povečanje lahko dosegli, bomo seveda morali tudi v prihodnjih letih precej investirati v nove prodajalne in v obnavljanje obstoječih prodajaln. Predvidevamo, da bomo do leta 1980 povečali število naših prodajaln v primerjavi z letošnjim letom približno za 25%.

Povečanje prodajne količine v MPM bomo dosegli predvsem s povečanjem nabave obutve od drugih dobaviteljev. To je na prvi pogled presenetljivo, je pa popolnoma razumljivo, če upoštevamo naslednja dejstva: proizvodnja obutve se bo do leta 1980 povečala po količini samo za 9%, grosistična prodaja se bo povečala po količini za 65%, in izvoz se bo povečal po količini za 8%. Iz teh podatkov vidimo, da bomo vse povečanje proizvodnje obutve prodali angro kupcem in v izvoz. Količina obutve, katere bo naša proizvodnja proizvedla za MPM, bo leta 1980 približno tolikšna kot leta 1975. Povečanje prodaje obutve v MPM, ki bo znašalo do leta 1980 po količini približno 50% v primerjavi z letom 1975, gre torej izključno na račun večje prodaje nabavljene obutve.

Zaradi povečanja števila prodajaln se bo povečalo tudi število zaposlenih v TOZD Prodaja in sicer do leta 1980 za 23%, v primerjavi z letom 1975.

SREDNJEROČNI PLAN SE NI DOKONČAN

Navedel sem samo osnovne relativne pokazatelje predvidenega razvoja našega podjetja do leta 1980. Absolutnih podatkov ne navajam iz določenih razlogov. Seveda pa smo s tem postavili še le osnovne smernice razvoja našega podjetja. Podrobnosti bo treba še dopolniti, zato

vse tiste, ki smo kakorkoli udeleženi pri pripravi srednjeročnega plana, čaka še precej dela, če hočemo do oktobra 1975 sprejeti in potrditi srednjeročni plan kot dokument.

KONTINUIRANO PLANIRANJE

V vseh družbenih dokumentih, ki obravnavajo srednjeročno planiranje, je poudarjeno, da mora biti planiranje kontinuirano. To pomeni, da je treba po poteku enoletnega obdobja plan izdelati za eno leto naprej.

Delamo tudi v nezdravem okolju

»Spet me boli glava. Vsak dan okrog poldne moram vzeti tableto«, pripoveduje delavka, ki apretira čevlje.

KJE TICI VZROK?

Zaradi dodelave usnarjev, njihove tehnologije, moramo tudi mi delati z apreturami, ki so izdelane na podlagi anorganskih topil. To pa zaradi tega, da nam ne zaplavijo ali zasivijo čevlji že v finišu samem. Prej ali slej pa bo našemu kupcu zasivelo usnje, če ne bo uporabljal kreme, ker sprejev ali apreture take na našem trgu ni. Tako bo na račun usnarjev na slab glas prišlo podjetje, ki ni krivo. Bolj, ko bomo brizgali s sprayi, ki so na domačem trgu, tem bolj bo dobil čevljev starostni (videz) izgled.

Prej so bile apreture na podlagi spirita acetona, danes pa so na podlagi anorganskih topil. S katerim topilom pa topijo voske, smole pa ne vemo; to je tajnost izdelovalcev.

Npr., po preteku leta 1976, naj bi srednjeročni plan dopolnili s predvidevanji za leto 1981. To pomeni, da s tem, ko bomo sprejeli srednjeročni plan Alpine do leta 1980, naša naloga nosilca samoupravnega planiranja nikakor ne bo za pet let končana.

Z družbenimi sredstvi lahko dobro gospodariti le tisti, ki stalno, realno in učinkovito planira. Zato planiranje v podjetju ne sme biti le še občasna dejavnost, ampak mora postati stalen proces, ki pravočasno odkriva in opozarja na ključna vprašanja prihodnjega razvoja.

Tomaž Košir, dipl. oec.

V kapitalističnih državah lahko dajo v razne voske ali smole do 50% bencola za topljenje. Njegova formula pa je C₆H₆. Benzol ima 6 atomov ogljika in 6 atomov vodika brez anorganskih topil, ki so na podlagi ogljikovih vodikov. Povzročitelj glavobola je ogljik. To je prvi signal za glavobol. Drugi pa je, če pride ogljik v kri in napravi bele mehurčke, to je zastrupitev organizma.

Vemo, da so v svetu zelo strogi zakoni za zaščito delavcev, ki delajo pri lepilih, barvah, apreturah itd. Zato delajo kabine na vodno zaveso. Te lahko vidimo tudi že pri nas.

Pojavile so se nove kemikalije — premazi, ki slonijo na zelo hudih kislinah, kot so žveplena kislina, klor, metilen klorid, anorganska topila. Res, vsega ne bomo mogli reševati z koktami ali tonikom oziroma limonadami. Ta problem bo treba rešiti drugače, npr. s kabino z vodno zaveso.

IVI POLJANSEK

Prodajalne ni več — bo nova

Po dolgotrajnem prizadevanju in iskanju vseh vrst rešitev, smo morali kljub temu zapustiti del tržišča v Ljubljani in izprazniti lokal naše prodajalne Ljubljana II, Stritarjeva 6. Prodajalna je prenehala z delom ob koncu leta, seliti pa smo jo začeli 3. januarja letos.

Začelo se je pred dvema letoma. Imeli smo že vse načrte za adaptacijo tega lokala in celo gradbeno dovoljenje. Takrat, ko bi morali pričeti z adaptacijo, je občinska skupščina Ljubljana-Center sprejela odlok, da se tisti del stavbe, v katerem so prodajalne, nameni za potrebe občinske skupščine. Poskušali smo na vse načine, da bi ta odlok razveljavili, in se pritožili celo na Ustavno sodišče, z zahtevo, da se ta odlok razveljavi. Nič ni pomagalo. Po sodnikovi zahtevi bi se morali iz te prodajalne izseliti že septembra, naredili smo prošnjo, naj nam dovolijo delati vsaj do novega leta. Tej prošnji so ugodili, tako smo lahko delali do 18. decembra.

Ker pa se glavna sezona prodaje zaključuje z novim letom, smo ponovno zaprosili za podaljšanje roka izselitve in tako smo lahko ostali še nekaj dni. Zal nam je, saj je prodajalna Ljubljana II ustvarila blizu 700 milijonov S din prometa letno in bomo morali namesto nje odpreti vsaj dve do tri prodajalne, če bomo hoteli zapolniti to vrzel. V Ljubljani bomo v februarju odprli novo prodajalno, v avto hiši. Drago smo plačali nov lokal, lokacija pa ni tako dobra, kot je bila prejšnja in ne bomo tako kmalu dosegali takega prometa kot prej.

Ivan Capuder

Izvolili smo nove organe upravljanja

Volitve so za nami

Kot vsi veste, smo bili 16. 12. 1974 vpisani v sodni register in s tem formalno navzven dokončno konstituirani.

Preostalo nam je še, da v OZD Alpina izvolimo in imenujemo določene organe in komisije.

Delavski svet je na svoji zadnji seji razglasil volitve, ki so bile 17. januarja 1975. V TOZD Proizvodnja obutve in Delovni skupnosti skupnih služb, medtem ko so bile volitve v TOZD Prodaja obutve zaradi tehničnih zaprek nekoliko odložene.

Na volitvah smo volili vse delavske svete, »kadrovske komisije«, »disciplinske komisije«, in odbor delavske kontrole.

Vse komisije bodo začele z delom po konstituiranju, to se pravi, ko se bodo prvič sestale in izmed sebe izvolile predsednike in organe, medtem ko bodo delavski sveti začeli z delom po zaključnem računu (dosedanji DS zaključni račun še sprejemajo) to je nekako v zadnjem tednu februarja. V drugem letu (vsaj tako se predvideva) bodo volitve izvršene v prvi polovici marca, tako da bo mandat sedaj izvoljenih članov trajal skoraj leto in štiri mesece.

Komisije, ki jih izvoli, oziroma imenuje DS pa bodo imenovane na prvi seji delavskega sveta.

S tem bo, vsaj tako upamo, naše konstituiranje zaključeno. Verjetno se bodo ob delu pokazale napake in pomanjkljivosti, katerim bomo morali skrbno prisluhniti in jih odpravljati.

Ernest Demšar

Kako smo volili

V petek, 17. januarja 1975, smo volili nove samoupravne organe. Volili smo:

- skupni delavski svet,
- delavski svet TOZD proizvodnja obutve,
- delavski svet TOZD Prodaje obutve,
- svet DSSS Alpina,
- komisijo za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti,
- komisijo delavske kontrole,
- odbor za medsebojna razmerja.

SKUPNI DELAVSKI SVET

smo volili v TOZD Proizvodnja in DSS. TOZD Prodaja obutve bo delegata v SDS volila naknadno. SDS bo štel 17 članov, volili smo jih le polovico, ker jih je bilo na lanskoletnih volitvah izvoljenih 9 za mandatno dobo dveh let.

Proizvodnja obutve je volila v skupni delavski svet 5 delegatov, tako ima skupno z delegati, ki so bili izvoljeni za mandatno dobo 2 let na lanskoletnih volitvah, v SDS 11 delegatov. Da bi zagotovili zastopnost delavcev iz vseh delov delovnega procesa, so glede na število glasov izvoljeni delegati po naslednjem razporedu: hala 2, težka šivalnica 1, lahka šivalnica 1, Gorenja vas in Col 1

Delovna skupnost skupnih služb je izvolila v skupni delavski svet 1 delegata. Na lanskoletnih volitvah je bil za mandatno dobo 2 let izvoljen 1 delegat, tako da bodo skupne službe imele v SDS 2 delegata.

TOZD Prodaja obutve bo v skupni delavski svet volila 2 delegata. Po lanskoletnih volitvah sta za mandatno dobo 2 let bila izvoljena 2 delegata, tako da bo TOZD Prodaja v Skupnem delavskem svetu imela 4 delegate. Izvoljena bosta tista dva kandidata, ki bosta dobila največ glasov,

2, prodajalne v Hrvatski 2, prodajalne v Srbiji 1, prodajalne v BiH in Makedoniji skupaj 1.

SVET DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB so volile samo skupne službe. Svet ima 5 delegatov. Ker so bili na lanskoletnih volitvah izvoljeni 3 delegati za mandatno dobo 2 leti, so letos skupne službe volile samo 2. Izvoljena sta bila tista dva kandidata, ki sta dobila največ glasov, ne glede na to, iz katere službe sta.

ODBOR DELAVSKE KONTROLE — Volili so ga samo v TOZD Proizvodnja obutve. Šteje 5 članov. Ker so bili na lanskoletnih volitvah izvoljeni za mandatno dobo 2 leti: 1 delegat iz skupnih služb, 1 iz TOZD Prodaje obutve in 1 iz TOZD Proizvodnja obutve, so na letošnjih volitvah volili samo v TOZD Proizvodnja obutve, in to 2 delegata. Izvoljena sta bila tista dva kandidata, ki sta dobila največje število glasov, ne glede na to, iz katerega dela delovnega procesa TOZD Proizvodnja obutve sta.

KOMISIJA ZA UGOTAVLJANJE KRŠITEV DELOVNIH OBVEZNOSTI šteje 7 članov. Volijo jo tako TOZD Proizvodnja obutve kot TOZD Prodaja obutve in Delovna skupnost skupnih služb. Iz TOZD Proizvodnja obutve so 4 delegati, ne glede na to, iz

ne glede iz katere delovne enote TOZD bosta ta dva delegata.

DELAVSKI SVET TOZD PROIZVODNJA OBUTVE, ki je 19-članski, so volili samo delavci v TOZD Proizvodnja. Da bi zagotovili zastopnost

Volitve v šivalnici in...

delavcev iz vseh delov delovnega procesa v TOZD Proizvodnja, bodo glede na število glasov izvoljeni delegati po naslednjem razporedu:

lahka šivalnica 2, težka šivalnica 2, pri krojevalnica 1, lahka montaža 2, težka montaža 2, sekalnica 2, plastika 1, adaptacije 1, orodjarna 1, vzdrževalni obratj 1, Col 1, šivalnica Gorenja vas 2, pri krojevalnica Gorenja vas 1.

DELAVSKI SVET TOZD PRODAJA OBUTVE, ki bo tudi voljen naknadno, volijo samo delavci iz TOZD Prodaje obutve. Štel bo 9 članov. Glede na število glasov bodo izvoljeni kandidati po naslednjem razporedu:

ekspedit 2, kontrola in prevzem 1, prodajalne v Sloveni

katerega dela procesa so ti delegati, iz TOZD Prodaje obutve 2 delegata in iz skupnih služb 1 delegat.

ODBOR ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA je volila samo TOZD Proizvodnja obutve, za TOZD Prodaja obutve in skupne službe pa bo to funkcijo opravljal delavski svet.

TOZD Proizvodnja obutve je v odbor za medsebojna razmerja volila 13 delegatov. Glede na število glasov je bil izvoljen po 1 delegat iz naslednjih delov delovnega procesa: lahka šivalnica, težka šivalnica, sekalnica, plastika, adaptacija, orodjarna, vzdrževalni obratj, Col, šivalnica Gorenja vas, pri krojevalnica Gorenja vas.

M. Kolenc

REZULTATI VOLITEV, 17. 1. 1975

DSSS (delovna skupnost skupnih služb)

V Svet DSSS sta bili izvoljeni Cokan Anica
Bajt Silva

V Skupni delavski svet je bil izvoljen Košir Tomaž

Komisija za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti izvoljen je bil Justin Tomaž

TOZD Proizvodnja

V SDS so bili izvoljeni:

Iz lahke montaže Rupnik Janko

Iz lahke šivalnice Kavčič Heron

Iz pri krojevalnice Žiri Bogataj Darja

Iz šivalnice Col Kenda Slavko

Delavski svet TOZD Proizvodnja Bajc Gabrijela

Iz lahke šivalnice Frelj Marta

Iz težke šivalnice Jurca Marija

Iz pri krojevalnice Žiri Bajuk Slavko

Iz lahke montaže Bačnar Marija

Iz težke montaže Jesenko Franc

Sekalnica Modic Alojz

Plastika Lamovec Janez

Adaptacija Poljanšek Rudolf

Orodjarna Oblak Franc

Mehanična Jereb Janez

Šivalnica Col Primožič Rafael

Šivalnica Gorenja vas Peterelj Janez

Pri krojevalnica Gorenja vas Logar Janez

Odbor delavske kontrole Jereb Rado

Odbor za medsebojna razmerja Hribernik Jakob

Lahka šivalnica Vidmar Marija

Težka šivalnica Čadež Marija

Pri krojevalnica Žiri Ažbe Marija

Teška montaža Miklavčič Marko

Lahka montaža Dolenc Pavel

Sekalnica Pivk Marta

Plastika Novak Marija

Adaptacije Možina Martina

Orodjarna Trček Marijan

Mehanična Stucin Igor

Šivalnica Col Čadež Viktor

Šivalnica Gorenja vas Kopač Stefan

Pri krojevalnica Gorenja vas Bogataj Janko

Šivalnica Gorenja vas Poljanšek Alojz

Komisija za ugotavljanje kršitev Jurca Matko

delovnih obveznosti Zakelj Bojan

Demšar Stanko Oblak Milka

Eržen Franc Pintar Anton

Dolenc Vida Pivk Milka

Novak Valentin

... v montažnih oddelkih

Upokojenci smo spet obiskali Alpino

Kakor že vrsto let nazaj, smo tudi letos prejeli vsi upokojeni delavci tovarne Alpina pismena povabila za obisk v tovarni ALPINI.

Vseh upokojenih delavcev nas je okrog 180, kar je kar lepo število. Letos se nas je zbralo v jedilnici Alpine okoli 140. Že kot običajno, nas je tudi tokrat sprejel direktor Izidor Rejc. Sprejme nas vedno zelo prijazno, za vsakogar najde prijazno besedo, in to nam veliko pomeni. Po končanem uradnem delu smo si ogledali proizvodnjo, kar nas najbolj zanima. Posebno so zanimive novice iz oddelku plastike, oziroma plastičnih odlitkov.

Po ogledu proizvodnih oddelkov so nas v jedilnici že čakala lepo okrašena omizja. Še predno kot so marljive kuharice in servirke ponudile slavnostno kosilo, je povzel besedo tovariš direktor, ki je pozdravil vse povabljene go-

ste. Orisal je ves potek današnje proizvodnje, ki se povsem razlikuje od nekdanjega. Opisal je tudi, kako napreduje izvoz in težave, ki jih je treba premagovati.

Ob koncu je zaželel vsem prijetno počutje in vsem mnogo sreče, posebno pa zdravja v letu 1975, ter da bi se prihodnje leto še vedno našli tako zdravih in nasmejanih obrazov.

To je bežen opis dogodkov. Kaj vse pa nam upokojencem to pomeni, pa skorajda ne morem napisati v nekaj besedah. Naj se zato najprej zahvalim kolektivu Alpine in tovarišu direktorju za veliko pozornost. Zavedamo se že iz svojih lastnih izkušenj, da je treba mnogo truda in zavesti vložiti za napredek tovarne, za kar je treba dati priznanje vsemu kolektivu in odgovornemu vodstvu. Vsak napredek tovarne je v veselje vsem, ki se zavedamo kaj pomeni tovarna za žiri. Vem, da je veliko med nami tistih,

ki prejemamo tovarniški časopis »DELO-ZIVLJENJE« in tisti, ki ga dobijo od svojih družinskih članov, ki so zaposleni v Alpini, ga skrbno prečitajo.

Se posebno se zahvaljujem v imenu vseh članov Društva upokojencev Žiri, da je to-

varna ALPINA letos botrovala razvitju našega društvene prapora in prevzela patronat nad našim društvom ter nam tudi s sredstvi pomagala. Upamo, da bo tudi v bodoče tako.

V imenu vseh upokojencev želim kolektivu ALPINE v

NOVEM LETU 1975 mnogo sreče, zdravja, posebno pa DOBRIH POSLOVNIH USPEHOV. Enako želi vsem članom vaše delovne skupnosti tudi društvo upokojencev.

Tajnik DU Žiri
Julij GLIHA

Kadrovske novice

V decembrski številki skoraj ni bilo prostora in vas nisem mogla podrobneje seznaniti s kadrovskega novicami. Sicer do dneva ko se zbira gradivo, ni bilo posebnih novosti. Več sprememb je vedno proti koncu decembra. Tako je bilo tudi tokrat. Od zdnjih novic, ki sem vam jih posredovala, je do sredine januarja nastopilo delo 15 delavcev, z dela pa je odšlo 20 delavcev. Odhod delavcev iz podjetja v decembru ni nič večji od drugih mesecev, čeprav je številka 20 velika. Da bo odhod delavcev v decembru tak, je znano že takrat, ko delavci nastopijo delo. Vemo, da so jesensko-zimske sezone najmočnejše v prodaji obutve, zato je tudi v tem času število zaposlenih v prodajni mreži največje, večje kot v drugih letnih obdobjih. V tem času vedno zaposlimo večje število prodajalcev za določen čas, lahko bi temu rekli tudi sezonske zaposlitve, saj se pojavljajo že leto za letom prav v jesensko-zimski sezoni.

Od novo zaposlenih delavcev smo v januarju sprejeli 10 delavcev, ostale pa v drugi polovici novembra in v decembru. Delavci so nastopili delo v naslednjih obratih. V obratu Žiri: Adolf Kristan, čevljar, ki se je vrnil iz JLA, Jesenko Draga, delavka, Izток Andreuzzi, strojni ključavničar, Marjan Trček, Jože Fakin, Anton Brlec, delavci, Jakob Jereb, PK čevlj. delavec, Viktor Poljanšek, VK čevljar, Anton Tavčar PK ključavničar, Vincenc Kavčič, mizar, Mirko Mlinar, zidar in Silva Kenda, PK kuharica. Na Colu je nastopila delo Marta Krapež, delavka. V obratu v Gorenji vasi ni bilo

primerov novih zaposlitev. V prodajni mreži so nastopili delo: Jovan Jančevski v Bitoli, Milica Ogar v Vinkovcih, Iva Miškic pa je bila premeščena iz obrata Žiri v prodajalno Split.

Delavci, ki so prenehali z delom, so iz naslednjih obratov. V obratu Žiri so prenehali delo sledeči: Anton Kavčič, komercialist, Mirjana Grošelj in Ivanka Simnovič, šivalki obutve, Nežka Maver, Marija Tavčar, Cilka Plantan in Janez Oblak, priučeni de-

lavci, Adolf Kristan, čevljar, ter Marija Kavčič, vodja fakturnega oddelka. V obratu Gorenja vas sta prenehala z delom Jenko Vencelj, stražar in Janez Reven, priučen prirojevalec. V obratu Col ni bilo primerov prenehanja dela. V prodajni mreži so prenehali delo: Ružica Račić v Vinkovcih, Bogdana Herak v Koprivnici, Miladinka Tešić v Somboru, Ankica Debeljak v Travniku, Marija Dolinar v Novem mestu, Jula Ignjatović v Kragujevcu, Zefka Madjo v Zenici, Zdravko Šola v Bjelovaru in Željko Golubić v Koprivnici. A. F.

Pred sindikatom so vedno širše in odgovornejše naloge

Za nami so republiški in zvezni kongres Zveze sindikatov. Načelni zaključki bodo nedvomno še dolgo odmevali v našem delu. Zveznega kongresa se je udeležil tudi član našega IO sindikata Stane Car, ki je v delu komisij na kongresu tudi sodeloval v razpravi. Govoril je o nekaterih problemih, ki neposredno vplivajo na življenjsko raven ljudi. Upajmo, da se bodo njegovi predlogi začeli uresničevati.

Nedvomno pa je, da je sindikalna organizacija po kongresih še pomembnejša organizacija. Širše o teh stvareh ne bi pisali, kajti časopisje in druga sredstva javnega obveščanja so tekoče spremljala delo kongresov.

Pomembno je zlasti, da sindikat vnovi vsebinski obliki rešuje ali pomaga razreševati vsa važnejša vprašanja, posebno znotraj delovnih organizacij.

Med drugim ima sedaj sindikat še pomembnejšo vlogo pri vsebinskih in organizacijskih pripravah volitev. Tako je že tudi naša organizacija pripravila kandidacijski postopek za volitve novih organov upravljanja.

Zbore delovnih ljudi smo hkrati izkoristili za delne občne zbore, članov sindikata. Po novem bomo imeli v Alpini 3 osnovne organizacije in sicer v TOZD Proizvodnja, TOZD Prodaja in Delovni skupnosti skupnih služb. V Gorenji vasi in na Colu pa bomo imeli sindikalne skupine. Vodstva, ki smo jih izvolili v posameznih TOZD in sindikalnih skupinah bodo hkrati tvorila tudi konferenco na ravni delovne organizacije. Stela bo 31 članov. Sklepe te konference bo izvajal 9 članski izvršni odbor, ki ga bodo prav tako sestavljali predstavniki posameznih TOZD.

Samoupravna kronika

od 15. decembra 1794 do 15. januarja 1975

23. 12. 1974 — Delavski svet TOZD Proizvodnja

Sklepano o nakazilu sredstev za Kozjansko iz ponovne akcije zbiranja pomoči za to področje.

Po predlogu vodje TOZD Proizvodnja odobrena nabava dveh strojev. Delavcem orodjarne, ki so se posebno izkazali pri predelavi form in so za Alpino prihranili znatna sredstva odobrena enkratna nagrada.

Na izredne izdatke odobren odpis nekaterih zneskov, ki

predstavljajo bonifikacijo za rešitev reklamacij raznim našim inozemskim kupcem. Sprejet sklep o razpisu volitev delegatov v delavske svete, v odbor za medsebojna razmerja, v odbor delavske kontrole in komisijo za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti.

10. 1. 1975 — Zbor delovnih ljudi v vseh samoupravnih jedrih

Določeni kandidati za delegate v samoupravne organe, ki se bodo volili 17. 1. 1975.

Naša pomoč Kozjanskemu

Za pomoč Kozjanskemu, ki ga je v letu 1974 prizadel potres sta bili organizirani v Sloveniji dve akciji. Obema smo se odzvali in sedaj lahko pogledamo, koliko smo prispevali v ta namen iz naše delovne organizacije:

TOZD PROIZVODNJA IN DSSS	
Delo na prosto soboto 17. 8. 1974	din 174.433,10
Delo na prosto soboto 9. 11. 1974	din 136.938,70

Neto osebni dohodek 1 delovnega dne režijskih delavcev	
Skupaj	din 20.627,40
Skupaj	din 332.009,20

TOZD PRODAJA	
I. akcija	din 22.441,00
II. akcija	din 17.487,35
Skupaj	din 39.928,35

SKUPNI PRISPEVEK ALPINE	din 371.937,55
-------------------------	----------------

Tovarišicama Mariji KAVČIČ in Mariji TAVČAR, ki sta bili upokojeni v decembru, želimo še vrsto let zdravja in zadovoljstva

Novi organi naše krajevne skupnosti

Zbor delegatov krajevne skupnosti Ziri

1. ROMAN ALBREHT	Nova vas 97 graver
2. MARIJAN BOGATAJ	Stara vas 180 čevlj. tehnik
3. JOŽE ENIKO	Ledinica 6 KV mizar
4. MILAN KAVČIC	Zirovski vrh 31 KV čevljar
5. STANKO KOGOVSEK	Izgorje 6 kmetovalec
6. METOD ERZNOŽNIK	Nova vas 10 KV čevljar
7. VIKTOR MACEK	Ziri 77 gozadr. tehnik
8. ANTON OBLAK	Stara vas 165 obratni ing.
9. NIKO OBLAK	Zabrežnik 5 PK mizar
10. JOŽE PERNELJ	Dobračeva 103 svobodni umetnik
11. ANTON PIVK	Osojnica 5 komercialist
12. KAREL PIVK	Dobračeva 111 KV čevljar
13. VINKO PODOBNIK-ml.	Stara vas 168 strojni tehnik
14. LEOPOLD STRLIC	Ziri 26 VK čevljar
15. JANEZ SMEH	Dobračeva 195 čevlj. tehnik
16. JANEZ SPIK	Dobračeva 27 čevlj. tehnik
17. ZORAN KOPAC	Stara vas 70 organizator
18. STANE VEHAR	Stara vas 280 avtoprevoznik
19. MARJAN KOČEVAR	Stara vas 78 predmetni učitelj
20. FRANČ KAVČIC	Stara 27 strojni ing.
21. VINKO REVEN	Stara vas 77 ekonom. tehnik
22. VINKO GLADEK	Stara vas 3 delovodja
23. VINKO KAVČIC	Stara vas 27 komercialni tehnik
24. ANTON ERZNOŽNIK	Dobračeva 78 KV mizar
25. MILAN FILIPIC	Stara vas 99 vratar
26. VALENTIN LUKAN	Ziri 114 predmetni učitelj
27. JAKOB CIGALE	Stara vas 178 upokojenec
28. FRANČKA JEREB	Stara vas 175 upokojenka
29. ALOJZ ŽAKELJ	Ziri 47 čevljar-modelir
30. STANE ČAR	Selo 21 čevlj. tehnik
31. RUDI KRVINA	Stara vas 57 KV čevljar

Za predsednika zbora delegatov je bil izvoljen ANTON OBLAK, za namestnika predsednika JOŽE PERNELJ

Svet krajevne skupnosti Ziri

1. JOŽE BOGATAJ	Nova vas 18 obratni ing.
2. JANKO HABJAN	Ziri 130 veterinar dipl.
3. RADO BOGATAJ	Ziri 114 ekonomski tehnik
4. DUSAN PODOBNIK	Stara vas 148 direktor
5. VIKTOR ŽAKELJ	Dobračeva 99 predm. učitelj
6. FRANČ JEREB	Stara vas 175 upokojenec

7. TINKA MARKELJ

Stara vas 42
upokojenka

8. PETER JEREB

Nova vas 66
VK čevljar

9. TOMAZ KOSIR

Stara vas 78
dipl. oec.

10. MIHA BOGATAJ

Ziri 105
obratni ing.

11. BERNARDA DOLENC

Stara vas 162
med. sestra

Predsednik sveta je JOŽE BOGATAJ, namestnik predsednika pa JANKO HABJAN.

Krajevna skupnost
Ziri

Poslovno sodelovanje ALPINA — POLIKS

Naj začnem sestavek s prigo, ki sem jo nekoč bral v biografiji enega izmed začetnikov moderne industrijske proizvodnje, Američana Henryja Forda.

Američan Henry Ford je bil človek, ki se je res tako poglobil v zakonitosti moderne proizvodnje in prodaje, da je že 1925 izdeloval in prodajal po 9000 avtomobilov na dan. Samo enega tipa avtomobila (TIN LIZZY) je prodal že tedaj čez 1.000.000, uspeh, ki ga je šele 1972 dosegel Volkswagen.

Tak uspeh je dosegel tudi z brezhibno organizirano mrežo kooperantov, ki so mu dobavljali dele za ta avto.

Nekoč, ko je bil še na začetku svojega razvoja, je Ford razpisal natečaj za izdelavo nekega dela za avto.

Javilo se mu je več ponudnikov in večina je ponudila približno enako ceno; le en ponudnik je s svojo ceno odstopal tako, da je bil precej nižji. Tega je Ford poklical predse in vprašal: »Razloži mi, kako si ti naredil kalkulacijo za ta izdelek?« Mojster mu je povedal vse postavke, ki jih je upošteval pri kalkulaciji. Ford je kalkulacijo pregledal in ga vprašal: »Kje pa imaš dobiček?« »Dabička pa nisem zaračunal,« je odvrnil vprašani. »Potem pa z najino kupčijo ne bo nič,« je rekel Ford. »Kooperanta, ki dobička ne zaračunava, ne rabim. Jaz mislim svojo proizvodnjo avtomobilov razširiti in ogromno povečati, ti pa se ne

boš mogel prilagoditi mojemu povečanju, ker ne boš imel možnosti napredka in razvoja.«

Kaj hočem s to zgodbo povedati? Povedal bi rad to, da kdor hoče biti velik, mora pustiti tudi svojim kooperantom, da si ustvarijo možnosti napredovanja, da se razvijajo skladno z glavnim nosilcem posla. Gotovo ni samo dobrot ali socialna miselnost vzrok, da recimo Planika daje zelo ugodne pogoje Lukovici, ampak je to predvsem njihov podjetniški interes in njihova pravilna računica.

Povezal bi to tudi z odnosi ALPINA — POLIKS. V naši medsebojni pogodbi imamo namreč tudi postavko, da nam ALPINA poleg pomoči v kadrih, kreditira tudi nabavo nekaterih strojev za našo šivalnico, vendar kljub našemu večkratnemu posredovanju do sedaj od tega še ni bilo nič. Rad bi, da bi se ta odnos spremenil, da bi prišlo med nami res do pristnega medsebojnega sodelovanja in pomoči v korist vseh naših delavcev iz našega kraja. Gospodarstva kraja naj bi ne tvorila samo ALPINA, ampak naj bi mozaik različnih dejavnosti, ki se med seboj dopolnjujejo in ki v slučaju recesije ali zastoja neke dejavnosti laže preusmerijo svojo dejavnost v drugo, tedaj perspektivnejše področje dela.

Imam vtis, da imamo v ALPINI precej dobrih prijateljev, ki razumejo, da moramo tudi mi živeti ter imeti možnosti za napredek skladno z razvojem moderne tehnike in tehnologije, da pa je pri nekaterih čutili do nas neko čudno ljubosumje, kakor da bi se nekako bali naše prevelike uspešnosti, razvoja in napredka. To se izraža med drugim tudi v tem, da ALPINA ustvarja večvrednost in pogoje za napredek in razširjeno reprodukcijo. Mi smo gotovo upravičeni tudi do nekega deleža na dobičku ali večvrednosti, ne pa samo do povrnitve dejanskih stroškov.

Menim, da je poslovanje s kooperanti za nosilca posla v marsikaterih slučajih enostavnejše; s tem se izogne določenim delom v proizvodnji, ki jih prevzame nase kooperant. Nosilec posla je lahko elastičnejši, kajti kooperant se v slučaju pomanjkanja surovin ali dela v gotovem obdobju laže preorientira na drugo proizvodnjo — v našem primeru recimo lahko na copate. To bi bilo v velikem podjetju, kot je ALPINA, težje izvedljivo.

Kljub težavam, ki so se v preteklem letu izkazale, tako v ALPINI (pomanjkanje materiala na začetku leta, preusmeritev proizvodnje itd.), pa tudi v POLIKSU (pomanjkanje strokovnosti in resnosti pri delu), pa vendar smatram, da sta se naši podjetji v preteklem letu dopolnjevali v svojem delu in prizadevanjih za boljši jutrišnji dan žirovskega delovnega človeka. Tega povezovanja in sodelovanja bi želel v prihodnjem letu še več v našo skupno korist in korist vsega našega kraja.

POLIKS si je s sklenitvijo pogodb za leto 1975 v kovinski stroki zagotovil dober razvoj, želje glede sodelovanja pa bi v kratkem strnil v naslednjem:

a) doseči pri sodelovanju z ALPINO tiste pogoje, kot jih dajejo svojim kooperantom konkurenčna podjetja in sklenitev kooperacijske pogodbe za naslednjih 5 let,

b) doseči več sodelovanja med POLIKSOM in ALPINO tudi glede kreiranja, izdelave in prodaje telovadnih in drugih copat (mislim, da ni razloga, da se v kraju ne bi mogli sporazumeti, če se lahko sporazumemo z zunanji naročniki za velike dobave: Merkator, Centromerker itd.) in pa malo več pomoči za naš razvoj. Za ta naš program bi namreč rabili, da nam Alpina odstopi enega ali 2 dobra strokovnjaka za določen čas, saj ima nekaterih kadrov dovolj na razpolago.

Pri tem nadaljnjem sodelovanju bi želel vašemu in našemu kolektivu veliko uspeha razumevanja in plodnega sodelovanja tudi v bodoče, hkrati pa se zahvaljujem kolektivu ALPINE za njihovo dosedanje pomoč in razumevanje, zlasti glede strokovnih kadrov. Upam, da bo to prešlo v 1975. letu v še boljšo in popolnejšo obliko medsebojnega sodelovanja.

Iz poliksove delavnice

Jaz – oni!

Jaz sem naredil... Tako se začne velika večina stavkov, ki jih izrečemo v družbi od Katernika do župana. Pustimo ob strani, da jezikovna pravila prepovedujejo tako obliko stavkov, tudi pravila lepega vedenja jih, pa se jih ne moremo otresti, ker smo prežeti s potrošniško miselnostjo, ki terja od posameznika, da ob vsaki priliki, tudi na tak način, dviga sebi ceno. Pojem »jaz« obsega navadno še družino besednika, vse zunanaj tega kraja pa poimenujejo z »oni«. Tako izražene misli pa dajo čutiti, da so »oni« zdaj večji, zdaj manjši, sovražniki besednikovega »jaza«. V mislih imamo stavke: »Oni« dajejo dobiček, »Oni« določajo normo, »Oni« odmerjajo davke, in še in še. Samo prislusnite zagretim pogovorom, pa presodite, če temu ni tako! In zakaj vse to? Pritrdili mi boste, da zato, ker se je predolgo (v nekaterih sredinah pa se še vedno), »upravljalo z ljudmi, namesto, da bi ljudje upravljali s stvarmi«. Kako uteči tej odtujenosti? Edina pot je samoupravljanje, ki ga moramo razumeti kot sistem pravic in obveznosti, ki jih je pred četrto stoletja prevzel naše naš delavski razred, da bi se otrešel politične in gospodarske odvisnosti in, končno dal pravi pomen marksističnemu nauku, ki mu je Stalin iztrgal vso humano vsebino. Problem, kako doseči, da bo delavski razred odločal o rezultatih svojega dela, pa ni le naš, temveč svetovni problem. Naj vas spomnim na vroče parlamentarne razprave v Zahodni Nemčiji in v Franciji preteklo leto. Z uvedbo samoupravljanja smo sprožili proces, ki mu rečemo »odmiranje države«. Naš cilj je: Državno prisilo naj nadomesti družbeno dogovarjanje in sporazumevanje. Zadušnice za to

častljivo starko še ne bo tako kmalu; sami pa doživljamo, da nas osmrtnica, ki jo pišemo, nemalo stane. Kolikor manj bo bolnica pri močeh, toliko manj bo potrebe po stavkih, ki se začenjajo z »oni«.

Se vedno je precej tistih, ki ne more doumeti, da podružbljanje proizvajalnih sredstev ni zadosten, temveč le potreben pogoj, za nastanek nove družbe svobodnih proizvajalcev. Nobeno še tako revolucionarno dejanje samo po sebi ni antični »deus ex machina«, ki naj čez noč odpravi nasprotja, ki so se začela tedaj, ko je naš prednik prvič rekel, da je sekira, ki sta jo z rodovnim bratom družno izoblikovala iz trdega kamna, njegova last in, če le-ta ni tega takoj razumel, mu je samozvani »lastnik« to dopovedal tudi z »lastno sekuro«. Je že tako, da ni ne posamezniku, ne delovnemu kolektivu, ne krajevni skupnosti, občini in tako naprej, ničesar podarjenega. Vse je treba ustvariti. Torej tudi resnično samoupravne odnose v vseh sredinah in na vseh ravneh.

Se mnogo pred Cankarjevimi časi se je intelektualce, ki je videl bedo nastajajočega proletariata, vprašal: kdo naj vodi in kako naj teče boj za popolno uveljavitev dela? Ne Jernej sam, temveč organiziran »narod si bo pisal sodbo«. Politično organizirani Jernej so začeli pisati zgodovino našega časa. Poudaril sem »politično organizirani«, zato mi dovolite, da citiram Ustav: »Zveza komunistov, pobudnik in organizator narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije in zavestni nosilec teženj in interesov delavskega razreda, je po zakonitosti zgodovinskega

razvoja postala organizirana, vodilna, idejna in politična sila delavskega razreda in vseh delovnih ljudi pri graditvi socializma in pri uresničevanju solidarnosti delovnih ljudi ter bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije.«

Sami presodite, koliko zapisano upošteveno v »vinogradu pod žirkom«, če mi dovolite to primero. Nekateri komunisti (teh ni tako malo) v kraju, so že zgolj »članarino-plačevalci«. Zanimivo bi bilo slišati, kako si le-ti zamišljajo svojo avantgardno vlogo. Razmišljanje v tej smeri ni varno, kot pravijo nekateri poznavalci žirovskih razmer, zakaj strokovnjaki za rodovnike bi v ne vem katerem piščevem dednem kolenu poiskali dokaz, da je treba piščevo razredno zavest ponovno ovrednotiti, če ga ne kaže kar, po že preverjeni poti, postaviti na hladno.

To malodušje (nekateri imajo tudi tehtne razloge, da so se omejili od vsega), ki je morda koga v preteklosti celo osrečevalo, je šiba, ki nas že, še bolj pa nas bo v prihodnje, vse skupaj tepla. Zavedajmo se vendar, da je v procesu dogovarjanja sakramensko važno, kdo bo zastopal naše interese v kraju in občini! In kdo lahko bolje (bodimo stvarni) zastopa naše interese, kot partija, ki ji je ustavna pravica in dolžnost usmerjati proces odmiranja države, torej prisile, ki naj privede do tega, da ne bomo le podložniki države in »izvrševalci državne volje na področju materialne graditve, ampak soustvarjalec in s tem cilj akcije vseh družbenih sil.

Cemu torej ne sprejeti izziva? Drugi okvir, znotraj katerega naj teče organizirana borba za afirmacijo delovnega človeka, pa je Socialistična zveza, katere pomen in naloge ji določa deseto temeljno načelo nove Ustave. Za delo-

vanje v SZDL ni ideoloških in ne drugih ovir.

V statutu SZDL, o katerem je tekla ravnokar javna razprava, stoji: »delovni ljudje uveljavljajo in uresničujejo svoje interese in potrebe, samoupravne in politične pravice ter dolžnosti ne glede na narodnost, družbeni položaj, nazorske, verske in druge razlike«. Kako boš tovariš ali tovarišica, ki si v javnosti vedno za socializem, odklanjaš pa sodelovanje s komunisti, ker te moti filozofski dialektični materializem, ki smo ga sprejeli komunisti za nazorski temelj (ta pravica ti je ustavno zajamčena, kar je tudi rezultat borbe delavskega razreda), opravičil(a) svojo pasivnost v samoupravnih organih krajevne skupnosti, v športnih in kulturnih društvih, kjer se navadno pojavljaš, a to le kot moder kritik. Rekel bi ti, v svojem in v imenu delavcev, hvala! A kaj, ko so ti delavci, ki te sedaj prosijo pomoči, že toliko »špendvali« zate. Mar ni res?

Da z našo organiziranostjo nekaj ni v redu, potrjuje tudi delegat TOZD Proizvodnja v januarski številki vašega glasila: »Priznati pa moram, da smo šele na začetku dela, da se še vsi učimo. V bodoče se bomo morali bolj povezati z družbenopolitičnimi organizacijami. Do sedaj ni bilo nobenih pravih stikov. Sma tram pa, da se je prav Socialistična zveza (sam bi še dodal ZK), kot najširša (za ZK to ne velja) družbenopolitična organizacija dolžna

usmerjati delo delegacij.« (podčrtal V. Z.)

Verjetno so podobnega mnenja vsi od preko sto delegatov, ki delujejo v posameznih delegacijah in, ki naj bi končno zastopali tudi naše krajevne interese v občinski skupščini. Brez dobre organiziranosti, brez volje za sodelovanje pretežne večine občanov, brez skrbno pripravljene sestankov (to je naš poseben problem) in končno, realno postavljenega družbenoekonomskega plana razvoja naše krajevne skupnosti v tekočem mandatsnem obdobju, si nimamo kaj prida obetati. Resno se bojim, da nas naše slabosti ne bodo pripeljale do tega, da čez štiri leta ne bo kaj pokazati. Če že demokracija toliko stane, kot smo slišali na zadnjem seminarju delegate, potem bo treba bika prijeti za roge, kot se temu reče, sicer gorje nam.

Kolikor bolj bomo uspeli spraviti v življenje nov ustavni sistem, toliko manj bo potrebe za zavidljive poglede proti tisočletni prestolnici. Pokažimo, da naša krajevna mladost ni le norost.

Za konec še tole. Na vsakoletnem občnem zboru žirovskih košarkarjev, je bilo preko 40 mladih ljudi, ki so nadvse vzorno organizirali svoj shod, ni bilo nikogar od »onih«. In ker ni bilo nikogar od »onih« tudi na občnem zboru smučarskih skakalcev, in ker nismo mogli plesati, bomo še dolgo govorili o »onih«.

Viktor ŽAKELJ
Dobračeva 99

Poročili so se:

Anica LAPAJNE, Maksa UŠENIČNIK — (obrat žiri), Katica ŠUMIGA iz Zagreba in Gordana DRONJAK iz Sombora — in Peter JEREB.

Iskreno čestitamo!

Iz nabiralnika

Uredništvu!

Pred novim letom je bilo. Tu in tam sem videla, kako posameznice in posamezniki korakajo iz tovarne s koledarjem pod pazduho. »Komaj nekaj let službe, pa je že dobila koledar. Kdaj ga bom pa jaz? Ima večje zasluge kot jaz?« sem pomislila in to je tudi moje vprašanje, na katerega bi želela odgovor.

»V Alpini čez 20 let«

Spoštovani!

Več let je v našem kraju v posameznih obdobjih kritično s pitno vodo, nekatera naselja pa so sploh brez nje. Na drugi strani pa ugotavljamo, da se pri nas v Alpini, pa verjetno tudi v ostalih žirovskih podjetjih, nihče ne zavzame za to, da bi se uporabljala za hlajenje strojev in v ostalem tehnološkem procesu industrijska voda, kot jo v nekaterih podjetjih izven Žirov. Mislim, da bo nekdo moral misliti tudi na rešitev tega vprašanja. Potrebno pa bi bilo tudi, da bi Krajevna skupnost ali drugi pristojni organ kontroliral vodovodno instalacijo, ki je večkrat tudi povod za večjo porabo vode in proti kršilcem ukrepal.

»Voda«

Odprava na Islandu — z našimi čevlji

Občni zbor GD Dobračeva

Delo preteklega leta so člani Gasilskega društva Dobračeva pregledali na rednem letnem občnem zboru 18. januarja 1975. Glavni uspeh je vsekakor nabava gasilskega kombija za gasilski vod Račeva, za kar je bilo potrebno

rialno ali z delom, se najlepše zahvaljujemo!

V letu 1974 smo imeli v planu tudi izgradnjo požarnega bazena na Dobračevi, v bližini Mizarskega podjetja. Pripravili smo načrt in ostalo potrebno dokumen-

pa tudi primernih prostorov za predavanja, sestanke, arhiv in druge potrebe. Vse to bo potrebno rešiti čimprej. Ena od možnosti je ureditev gasilskega doma na Dobračevi, vendar oklevamo, ker sredstva, ki jih dobimo od najemnine, so društvu zelo dobrodošla.

Glavna naloga društva pa je operativa — tega se zave-

Perspektiva kluba zdravljenih alkoholikov v Žireh

Ob ustanovitvi KZA v Alpini je povzel besedo dr. Iztok Jan. Sestavek bo zanimiv za vse, zato ga objavljamo v celoti:

Ko se ozremo na prehojeno pot v sekundarni prevenciji alkoholizma (kot imenujemo zdravljenje obstoječih alkoholikov) na Gorenjskem, lahko rečemo, da naša regija prednjači predvsem glede organiziranosti te dejavnosti, pa tudi glede kapacitet, ki so nam na voljo. Zato so tudi doseženi kar solidni rezultati, saj je danes ustanovljeni KZA Žiri že 12. V njihovem okviru si prizadeva k abstinenci in vključevanju v družbo okrog 250 zdravljenih alkoholikov ob pomoči 300 družinskih članov in 25 terapevtov.

Družbeni dejavniki, neposredni nosilci sekundarne prevencije — v prvi vrsti zdravstvena in socialna služba, pa tudi ustrezne službe OZD in drugi — so storili velik korak naprej. Psihiatrična bolnišnica Begunje je bila prva tovrstna ustanova, ki je že pred 18 leti sprejela v obravnavo prve alkoholike in pričela opozarjati javnost, da v naši regiji problem alkoholizma ni majhen, ter postregla s prvimi podatki. Tudi ostala zdravstvena služba je skušala po svojih močeh reševati ta problem. Od leta 1970 dalje pa lahko opazujemo vedno bolj organizirana prizadevanja, zlasti na področju sekundarne prevencije in še posebej so hvale vredni premiki v industriji. Po vrsti lahko naštejemo številne ukrepe: 1. Obratne ambulante vedno pogosteje diagnosticirajo alkoholizem in bolnika usmerijo v ustrezno zdravljenje, vedno manj je tudi staležev na ta račun; 2. postreženi so varnostni ukrepi, združeni s prepovedjo opijanja pred in med delovnim časom; 3. novi pravilniki, ki zadevajo medsebojne odnose in organizacijo dela, vsebujejo vedno več ukrepov proti opijanju, pa tudi k odkrivanju in usmerjanju alkoholikov v zdravljenje; 4. kadrovske službe se povezujejo z družbenimi službami v regiji in tudi same materialno, kadrovske in strokovno bistveno prispevajo k reševanju alkoholikov v svojih delovnih kolektivih. Nekdaj disciplinske ukrepe in odpuste z dela brez možnosti rehabilitacije so zamenjali ukrepi, ki vodijo v kompleksno zdravljenje alkoholizma in delovni rehabilitaciji v lastni sedanji delovni organizaciji, na istem ali celo boljšem in zahtevnejšem delovnem mestu. 5. Doslej najvišja družbena stopnja organizirane sekundarne prevencije v delovnih organizacijah je ustanovljena KZA v OZD, n. nr. na Jesenicah, v Kranju in danes v okviru »Alpine« — ob pomoči kadrovske in zdravstvene službe, seveda ob angažiranju samoupravnih organov in 6. ne nazadnje

lahko povzamemo, da se vendarle krepi spoznanje, da lahko delovne organizacije s svojimi specializiranimi službami in organi samoupravljanja stori veliko dobrega za bolnika — alkoholika, preko njega pa vsakemu kolektivu ter celotni družbi.

Tudi danes smo priče nastajanja novega modela reševanja alkoholizma med produktivno (zaposleno) populacijo, ki ustvarja nacionalni dohodek in vedno višji življenjski standard. Namreč, teritorialnim KZA se pridružuje še en nov industrijski klub, ki odpira zaposlenemu, toda zaradi alkoholne bolezni trpečemu Žirovcu, novo perspektivo — brez izdvajanja iz svojega delovnega okolja bo taisti bolnik pričel in dokončal zdravljenje ob minimalni pomoči od zunaj; že na samem pričetku obravnave bo začel z delovno rehabilitacijo ter užival vso objektivno in moralno podporo svoje delovne organizacije in predvsem svojih delovnih tovarišev. Z drugimi besedami: spričo velikega števila hudo motečih alkoholikov se tvorijo samoobrambni mehanizmi v njihovem okolju; v industriji je bil končni rezultat odpust z dela in dokončni propad. Sedaj samoobramba tega kolektiva dobiva novo kvaliteto — namesto odklanjanja prihaja pomoč. Moram pa opozoriti, da ta pot ni lahka, da ne bo 100% uspehov in bo še preteklo veliko vode po Sori, ko si bo ta kolektiv sedanjih in bodočih zdravljenih alkoholikov, izbral svoje mesto v tem kolektivu in v tem kraju. Vendar so dolgoročni pozitivni rezultati tisti, ki ta napor in tveganje opravičujejo: Žirovci in tukajšnji delovni kolektiv bodo na napornem primeru KZA spoznali, da je možno življenje brez alkohola, da je alkoholizem ozdravljiv, da je delo uspešnejše, če je delavec trezen in marsikakšen pivec — bodoči alkoholik, bo zavzel odgovornejšo stališče do alkohola.

V Žireh s 4000 prebivalci lahko pričakujemo 100–150 alkoholikov (približno), v sami Alpini z več kot 1000 zaposlenimi pa 50–100 alkoholikov. Vseh ne boste odkrili, vsem ne morete pomagati. Cilj organizirane sekundarne prevencije alkoholizma v njeni sedanji fazi ni **eradikacija alkoholizma**, temveč pomagati, kjer je to možno, dolgoročno pa ponuditi alternativo naši družbi, ko se bo prej ali slej znašla na razpotju z vprašanjem, piti in propasti kot narod ali rešiti se? Kako rešiti — zametek odgovora je tukaj, v tem KZA.

To pa ni majhna stvar, saj postaja vprašanje življenjskega pomena Slovencev, marljivega in uspešnega naroda; nas je 2 milijona, z zamejci vred. Niso nas zbrisale vojne, suženjstvo večjih narodov, emigracija v tujino in ne do-

(Nadaljevanje na 8. str.)

Fotoaparati je lahko zajel le del udeležencev občnega zbora, katerega so se člani udeležili v velikem številu. To priča, da je še vedno živo zanimanje za organizacijo, ki skuša pomagati bližnjemu v nesreči

zbrati 78.000,00 din. Polovico zneska bo pokrila občinska gasilska zveza Skofja Loka, drugo polovico pa so v glavnem zbrali člani voda Račeva in sicer v delovnih organizacijah in posameznikih, del pa je prispevalo tudi matično društvo. Člani voda Račeva so opravili tudi precej prostovoljnega dela pri spravljanju lesa, ki je bil podarjen za kombi. Vsem, ki so kakorkoli pomagali pri nabavi kombija s sredstvi, mate-

tacijo. Ker pa znašajo po predračunu stroški gradnje bazena okrog 7 milijonov S din, nismo sami zmogli tako velike investicije brez večje pomoči Mizarskega podjetja in vaščanov. Potrebno pa bo zbrati čimveč sredstev v letu 1975 in bazen zgraditi. Večje nerešeno vprašanje pa so primerne prostori za delovanje društva. Orodjarna, kjer imamo shranjeno gasilsko opremo, je vlažna, brez vode, nima potrebnih sanitarij. Námamo

damo. Vsa oprema ne bo pomagala, če ne bomo znali z njo ravnati. Velja pa tudi obratno, saj napredek v industriji prinaša vedno večje nevarnosti in brez primerne opreme ob požaru niti zraven ne pridemo, kaj šele, da bi ogenj lahko pogasili. Gasilska društva torej nosijo vse večje odgovornosti, ki pa jih ne bomo zmogli brez podpore celotne skupnosti.

Upravni odbor

Hitreje do dežurnega zdravnika

V zvezi z organizacijo zdravstvene službe v Žireh se pojavljajo mnogi problemi. Zeleni smo zvedeli, kaj se bo v letu 1975 izboljšalo oziroma spremenilo.

Iz Zdravstvenega doma Kranj, Temlejne enote Skofja Loka smo prejeli naslednje pojasnilo:

1. Dežurna služba za Poljansko dolino je lahko objavljena le v »Glasu« (prične ponovno sredi tega meseca) vsled pogostih sprememb. Torej vaše glasilo izhaja prepovedko za objavo. Uvedli pa bomo točna obvestila s kartončkom v Alpini pri vrtarju, na Sovodnju, v Gorenji vasi, Poljanah, Javorju in Lučinah. Torej tam, od koder običajno zdravnika kličete.

Ce ne najdete v nujnem slučaju dežurnega zdravnika, kličite št. 60440 v Sk. Loko, koder boste dobili nasvet oz. vam bodo povedali za dežurnega zdravnika. Ce pa gre za poškodbo, pa je poškodovani sposoben za prevoz, ga peljite naravnost v ZD Skofja Loka, če domači zdravnik tedaj ni dosegljiv. V 1.1975 planiramo opremiti zdravnikov avto z UKV postajo, da ga bo na vašo željo loška dežurna sestra lahko takoj priklicala. Pri tej najboljši zvezi računamo tudi na pomoč občanov iz vaše krajevne skupnosti.

2. Zobozdravnik za mladino bo začel z delom v kratkem,

ker smo v Gorenji vasi izpraznili stanovanje v tem mesecu. Intenzivno torej iščemo kader.

3. S sistematskimi pregledi šolarjev in predšolskih otrok začnemo v tednu po 20.1.1975. Pregledani bodo otroci pred vstopom v vrtec, 3 leta stari otroci, otroci pred vpisom v 1. razred 4. in 8. razred.

4. V prihodnjem mesecu bomo poskušali začeti s preventivnimi pregledi borcev NOV.

Vodja TE
dr. Tone Košir

Nagradna križanka »zimski športik«

			OSEPLETNA SOLA	MODEL ZA VLIVANJE	DELAVCI ZA PLUGOM	PAVLA ALBREHT	ANGLEŠKI DOK Z VELIKIMI MOTO DIRKAMI	RDEČKAST PLANET	OČKA, ATI	NIKOLI SIT				
		OBRAMBNI NASIP	SPANSKI VIOLINIST IN SKLADATELJ (PABLO DE)	IME PISATELJICE PEROCI PRITOK VISLE RE KARPATOV	PRIMEK Z ATLETINI SE IME IGRALKE EWBERG	M	S	TRAVIJATA RAVAN V J. AMERIKI	UKREPANJA POSEGI	LAŽJA KATEGORIJA V BOKSU				
RAZLIČNA SAMOGLASNIKA														
SILVA POLJANŠEK	▽	▽	USTNICE	▽	▽	MANJŠE TISKARŠKE CRKE VRSTA PETITA	IME PISATELJA TAVČARI				PRIPADNIK KARNOV			
DOMAČE IME ZA GOBE DEŽNIKARICE			RUPNIK JANKO			MAJHNA TRATA					FRANČOSKO SVICARSKI PISATELJ (CLAUDE)	T		
PANJ, STOR			ALOJZIJA KRAPEŽ			AM. SAHIST PO ROBU ČEH ALOJZIJA DOLENC		V		E	KOLNICA, BARAVA	DELOVNA PRIPRAVA		
ČIBEJ IRMA			GL. MESTO KAZAKSTANA V SZ					T		LETALO			IVA MIKSIČ ZELO TRDA KOVINA	
ANTONIJA ČANČAR			STAREJŠI AVSTRALSKI TENISAC PRIDELEK			REKA V INZBRUCKU FRNIKOLA			VEŽA, PREDVERJE VISINA, RAVEN	A			POUČEN NASVET	LADJA ARČO-NAVTOV
OBLIVA VLADANJA IN UPRAVLJANJA						POGANJEK KLICA	WOSAT ČLOVEK ROMAN SUBIC				ZAHODNO-EVROPSKI VELETOK	SOLSKI RED		
			IVANKA LEDAN			TEKOČINA V ŽILAH KOREN ERNESTA								
							IZIDOR REJC	TRAČNICA CADEŽ ANICA						LUGASTA SNOV
			ZIVALI, KI RIGA											ORGAN VIDA

Rešitev križanke »voščilo«

Vodoravno: FOTO, SPARTA, ATOM, RADIAN, SRECE, ZDRAVJA, USPEHA, ANA, ZUPA, NC, OMELO, MIZERERE, KJANTARICA, UKULELE, KLEVETA, VI, HO, IZIDORA, ANAS, KES, ONAN, NJASA, MAT, LON, BLISK, KROM, ARNO, OST, MOST, CEFALOPOD, VTIC, STRAVINSKI, SR, KALA, OVARIJ, ESKORTA, ASIR, SOHICA, TIARA

Izrebrani so bili naslednji:

I. nagrada — Jožica Mišič, Cerknica

II. nagrada — Ivanka Zakelj, Dobračeva 82

III. nagrada — Julka Jesenko, Stara vas 59

Rešitev današnje križanke nam pošljite do 15. februarja. Pri reševanju vam želimo čim več razvedrila, pri žrebanju pa dosti sreče!

»DELO, ŽIVLJENJE« je glasilo tovarne obutve ALPINE ZIRI

Ureja ga uredniški odbor:

ANA RAMPRE
VLADIMIR PIVK
ALFONZ ZAJEC
MILAN MOČNIK
ANTON ZAKELJ
RUDOLF POLJANŠEK

MAJDA JESENKO — odgovorna urednik

Izhaja mesečno. Naklada 1600 izvodov

Fotografije: FRANC JESENKO

Tisk: Gorenjski tisk Kranj

Perspektiva kluba...

(Nadaljevanje s 7. str.)

volimo, da nas zbršne s površja zemlje alkohol. V kakšnih smereh naj bi potekala prizadevanja novega kluba? Pomembno je, da v doglednem času ostane industrijskoterritorialni, mešani klub, ker »Alpina« zmore gostoljublje še za prebivalce, ki niso v njej zaposleni. Kasneje, v letu ali dveh bodo dozoreli pogoji za ustanovitev novega, to pot teritorialnega kluba. Pomembno je tudi vzdrževati stalne stike s KZA dr. V. Kocijančiča iz Škofje Loke, iz katerega je klub, tako kot obiskujemo starejšega brata. Pa tudi njihovo pomoč boste potrebovali. Ziri so na meji med Primorsko in Gorenjsko regijo in na vas se obračam v imenu Zveze gorenjskih klubov, da prevzamete vlogo povezovalca, »javke«, med prijateljsko Primorsko in našo Zvezo. Psihiatrična bolnišnica Idrija vam tudi ne bo odklonila pomoči, ko jo boste potrebovali.

li — morda pri recidivistih. Posebej pa vas opozarjam na negativni pojav, ki se je čez mero razpasel po naših klubih — opravljanje za vogali. Člani kluba s terapeuti sklenejo dogovor, pisan in nepisan, o medsebojni pomoči in solidarnosti. Naj se ne zgodi, da bi lahko kdorkoli več slišal o KZA Ziri na cesti in v gostilni, kot na samem sestanku kluba, samo zato, ker so člani dvojni in na sestan-

ku molčijo in govorijo eno, na cesti pa drugo.

Na koncu mi dovolite, da vas pozdravim v imenu gorenjskih klubov, dispanzerja za alkoholizem ZD Kranj in oddelka za zdravljenje alkoholikov na Škofljici, ter vam izrazim občudovanje ob izpričanem pogumu, da se z alkoholizmom spopadete na lastnih tleh in s svojimi močmi.

Uspeh ne bo izostal: znana žirovska trma in pridne roke vas bodo zagotovo vrnila naši družbeni skupnosti.

Šahisti nadaljujejo uspešno

Po prvem spopadu v Gorenjski ligi, kjer je naša ekipa igrala neodločeno, so šahisti nadaljevali še bolj prodorno. Premagali so Kranjsko goro z 8:2, Senčur s 7:3, Tržič s 6:4 in visoko favorizirane Jesenice II s 6:4, z drugo ekipo pa so igrali neodlo-

čeno 5:5. Naša ekipa je tako pred zadnjim kolom edina nepremagana ekipa, za kar imajo največje zasluge: članci Ida Filipič in Tatjana Drmota ter mladince Janko in Franci Demšar, saj kar po tekočem traku premagujejo nasprotnike.